

Előfizetési árak:

Félsz. évre 10. — Ft
Félévre 5. — „
Negyedévre 2.50 „
Egy hónap 1. — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
televel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések

Egy hasábos petit-
soronként 5 kr-ával
számítatnak.



Modor a politikában.

Debreczen, január 17.

(D.) Mikor leszünk már ezzel a nemzetiségi kérdéssel a józan türelem és kölcsönös méltányosság útján? Mikor fogjuk már megérteni egymást s mikor lesz mindkét fél annyira higgadt, miszerint belássa, hogy neki nem oly vezérek kellene, kik a dolgot rontják s az elemeket egymástól eltávolítják, akik szüntelen izgalmat, harcot provokálnak, hanem akik azon fáradoznak hogy az izgalom és a harcz köztünk megszűnjék s mindkét fél átgondolván a maga és a másik helyzetét az óhajok lehető teljesítésére, az ellentétek kiegyenlítésére s mindkét fél jól felfogott érdekében a békés baráti viszony megteremtésére törekedjék. De hát akár Magyarországot, akár Horvátországot tekintjük, amit az okosak itt is, ott is megcsinálnak, a bolondok itt is, ott is elrontják.

Vannak nemesak emberi, de nemzeti gyengeségek is, hiszen emberekből áll a nemzet. A hiúság, mely el akarja velem hitetni, hogy az Isten engemet külön embernek teremtett mint a másikat,

mindenesetre gyengeség. Hogy magamnak hizelegjek és magamat ámitsam, az Istentől részrehajlást föltételezek s mint kiváló teremtménye, magamnak az emberi társadalomban kiváltságolt pozíciót s kedvezményt követelek. Erőmet a gyengébbel szemben, eszemet a fogyatékosabbal szemben, mint az alkotás privilégiumát igyekszem felhasználni ahelyett, hogy a felebaráti szeretetből kifolyólag amazoknak segélyére lennék. És mert ezen önzésünkön egy hiúságunkon egyéni erőnkkel uralkodni nem vagyunk képesek, saját magunk megfékezésére törvényeket alkotunk, szabályokat állítunk föl s azt az egyenlenséget, mely az alkotás véletlenéből megkülönböztetett emberekre háramlik, a törvények útján kiegyenlíteni igyekszünk.

És minél inkább tért nyer az egyenlőség a társadalmi, annál inkább tért nyer a nemzetközi életben s amit a kisebb és gyengébb nemzeteknek az alkotás és a körülmények meg nem adtak, megadja az államok csoportosulásának érdeke. Nincs olyan kódex, szerződése vagy hódítási joga egyik nemzetnek a másik felett,

hogy ott, ahol az elégedetlenség kihasználása egy másik hatalomnak érdeke, ezt a jogot erőszakkal in in finitum fentartani képes legyen.

Ily körülmények közt a hódítási vagy ökoljogra támaszkodni és szüntelen azt verni a másik fél fejéhez, nem okos politika, — még ha fészkelődik is az a másik fél. A megalázás vagy megalázni akarás mindig a legnagyobb ellentállással és elkeseredettséggel találkozunk. Az erő hántorgatása, a fölény emlegetése és fitogtatása, a gyengébb félben a halálos gyűlöletet teremt meg, s ha másképpen nem, egy-egy zágrábi zászlósértéssel török ki belőle ha utat talál. És ha gyűlölnék bennünket a nemzetiségek, bizonyynyal nem igazságtalanságunk, törvénytelenységünk, méltánytalanságunk okozza, ami tényleg nincs is, hanem okozzák azok a nagyszáju, sajnós, ez uton népszerűséget kereső, henczegő, a magyar nemzet hatalmának és erejének emlegetésével a nemzeti hűségnek és gyengeségnek hizelkedő atyafiak.

Ez a legtöbb henczegő azzal akar hatást csinálni, hogy a nemzetiségektől, fenhatóságunk erőnk

TÁRGZA.

Asszonyfurfang.

Holland novella

Írta: W. Von Nouhuys.

Nagybátyámnál ebédeltünk, Walter unokaöcsém és én, és most egy pohárka zamatos sashegyiben és egy illatos havanna szivarban gyönyörködve élveztük a nyitott ablaknál a gyönyörű, langyos, júliusi estét.

A beszélgetés, mely theázis közben kissé elálmosodott, a tüzes szőlőnedvtől új lendületet nyert, annál inkább, mert a felszínre került új tárgy a nők — szem-melláthatólag gyujtott.

Dirk bácsi, az okos és bőbeszédű hatvanéves magas sugárzó homloku öreg, gondoskodott róla, hogy ne üljünk üres poharak előtt.

— Les femmes, les femmes, jil n' ya que ça, dudolta Walter.

— Igazad van öcsém, nevetett Dirk bácsi, hanem furfangos egy népség ez az asszonynépség és nagyon óvatosan kell azzal elbánni.

Én mosolyogtam az ő tréfás kifakadásán és Walter halkán mormogta:

— No no, nem olyan gonosz az ördög, mint a minőnek festik.

A bácsi egy pár perezig fejcsóválva nézett rá, aztán megszólalt.

— Ha van kedved ide figyelni, hát

mesélek neked egy kis történetet, a melyből okulhattok, ha majd közelegnek az ominosus ötvenesek.

— Óh szívesen, kiáltottunk fel mindketten.

A bácsi kényelembe helyezkedett, egyet szippantott és aztán belefogott.

— Tudjátok azt, hogy én azelőtt Brenkelenben laktam, körülbelül nyolcz éve lehet annak. Egy aranyos kis nyaralót béreltem ott, istállóval és kocsiszinnel, nem volt se nagy, se kicsi, kellemes fekvésű és ott nagyon kényelmesen éldegéltem az én öreg Katimmal, ki az egész háztartási gépezetben mindent perczekre számított ki, mintha szív helyett óra kegyegne a pruszlikja alatt.

Reggel olvastam a lapokat, délben a klubban összeültünk egy kis ártatlan kártyapártira és aztán rendesen sétakocsizást tettem. Ha szép idő volt, a kocsis tudta már, hogy hány órakor kell a fogatnak előállani, és aztán jobbra vagy balra neki vágtattunk a gyönyörű vidéknek. Visszafelé rendesen a vámház mellett haladt el, hol egy vén anyóka szokta a vámpénzt beszélni. „Köszönöm tekintetes uram. Jó éjszakát, tekintetes uram.“ Ezt kiáltotta mindig utánam, ha már az én szürkém tovább ügettek.

Igy ismétlődött ez mindennap. Hanem . . .

Egy szép nap nyolcz órára járhatott az idő; a leáldozó nap bucsuzó sugarai rézsutos árnyakat vetettek már a vidékre

és midőn a vámházhoz értünk, a sorompó le volt zárva. Kocsisom ugyan emlegette többször, hogy új vámfelügyelőt kapunk, de én arról megfedekeztem. A ház pusztá volt, különböző butordarabok hevertek künn szerte-széjjel.

„Halló hó!“ kiáltott a kocsisom türelmetlenül, mert lovaim nyugtalanul kaparták a földet.

Végre megnyílt az ajtó. Gyerekek, most szeretnék cicerói ékesszóval bírní, hogy fogalmat adhatnék nektek arról a csodaszép teremtésről, ki a küszöbön megjelent. Uram Istenem, de igéző szép egy fiatal asszony volt az! Mielőtt kijött, bizonyosan kicsipte magát egy kicsit, de szép is volt. Minő gyönyörű gesztenyebarna haj, minő egy természet, minő arczbőr. Ha nevetett — pedig édesen mosolygott, midőn bocsánatot kért, hogy megvárakoztatott — tejfehér gyöngyfogsor villant fel eperkarjai mögül és rózsás gödröskék csábitottak orezáin és állán. De mindezt fölülmulta szépségben a szempárja. Ilyen szemet sem azelőtt, sem azóta nem láttam soha. Nagy barna, ártatlan szelid szem, amelynek édes, szelid tekintete az embernek a szívét átjárta. — No és most képzeljétek egy tündér szép asszonyt, a mint pirulva és mosolyogva áll ott az alkonyodó nap biborárában, és megfogjátok érteni, hogy kissé furesán kezdtem magamat érezni.

Nem állhattam meg, hogy a János kocsisnak oda ne szóljak: „No, ez volt

és háziuri jogunk előtt megalázkodást követel és fenyegetőzik, hogy máskülönben így lesz, úgy lesz. És mert ezek a beszédek a parlament gyengébbjei által zajos tetszéssel fogadtatnak, és mert ez a zajos tetszés a nemzet gyengébbjeire nézve sem téveszti el hatását, a népszerűség hajhászok általános fogásává lett a nemzetet a nemzetiségek ellen izgatni és a nemzetiségi agitátorok malmára hajtani a vizet.

Ily körülmények közt persze hogy haszontalannak bizonyul minden kibékítési igyekezetet. Amit száz okos, hosszú időközön át a legnagyobb óvatossággal végez, egy bolond felugrik és elrontja.

Nemcsak az határoz az életben, hogy az ember mit ad valakinek, hanem az is amint adja. Ha valakinek az egyik kezemmel adok, a másikkal pedig jól pofon vágom, hát az illető az adományt félre dobja s ha csak lehet, visszavág. A modor nemcsak a társadalmi életben, a politikában is határoz. Türelemmel meg lehet nyerni sokat, türelmetlenséggel ellehet veszteni mindent. Az adománynak fölhányása és az emberek fejéhez verése elveszti az adomány becsét.

Egy kis jóakarattal többet ér száz káromkodásnál, káromkodással az embert talán meglehet ijeszteni, de a jóakarattal meglehet nyerni. Olykor még a biztatás is fizetés számba megy, de az ütleg soha. Ha valakit barátomná akarok tenni arra nem emelem, hanem oda nyujtom neki a jobbomat.

Mielőtt a nemzetiségi ultrákat elítéljük, saját ultráinkat szelidítsük meg s ha ellen ség csinálásra használják szónoki tehetségünket, ne tapsoljunk nekik, hanem lökjük le a szószékről.

Országgyűlés.

Budapest, január 16.

Az érdeklődés tulfeszítése után még minden parlamenti akcióra bekövetkezett a rövidebb, hosszabb ideig tartó lehangoltság. A tegnapi nagy napnak is ez volt a maira vetett árnyéka. Lombán, fáradtan indult a tárgyalás s az ellenzéki szónokok legégbekiáltott jankajáltásai sem tudtak maguk iránt figyelmet kelteni.

Igy jártak Szinay Gyula és Várady Károly, a kik a lehető legfeketébb színekkel igyekeztek a belügyi kormányzatot besötétíteni. Es így járt Polónyi Géza is, a ki pedig a hozzá méltó gyanúsítás minden fegyverét bele vitte a vitába és silány személyeskedéssel igyekezett azt a feltűnést kelteni, a mire beszédének más jogcíme abszolúte nem volt.

Perczel Dezső belügyminiszter érdeme, hogy kiváló erejű polemikus beszédével az érdeklődést felkeltette. Polónyinak is, előzőleg azonban a kellő és helyes megkülönböztetéssel a többi ellenzéki szónokok megjegyzéseire reflektált.

Mindenekelőtt konstatació, hogy a miket ő Győrben a választók névjegyzékéről mondott, azt a kuriánál megfordult felebbeszékek statisztikája igazolja. Igazolja azt minden ellenzéki állítás ellenére, hogy 1896-ra a választók száma még egy százalékkal sem apadt. Majd sikerült fordulattal illusztrálta a szélbálnak ragaszkodását a maga jelenlegi szervezetéhez azzal, hogy a megyét hevesebben ennél a párt-senki sem támadja.

Ezután Bujanovichnak a girálti választásról szóló „sine ira et studio” referáciájáról mutatta ki, hogy az bizony-bizony nem egészen „sine studio” hangzott. Elfeleltte Bujanovich, hogy nem csak a kor-

mánypártnak, de a girálti nemzeti pártnak is volt megyei tisztviselő-kortese egy főszolgabíró és két utbiztos, tisztelt személyében. Vádaskodott továbbá a csendőrség korteskedésével is, de ismét elfelejtett bizonyítani. Nos, a Ház színe előtt fölszólitotta most, hogy ezeket a vádakat bizonyítsa is be. A megtorlás a bebizonyított tényekkel szerben azután a miniszter feladata lesz.

Apponyi Albert gr. tegnapi beszédére a maga részéről is megjegyezte, hogy azt készséggel teszik megfontolás tárgyává. Ezzel és a fölhozott panaszokkal kapcsolatban konstatació, hogy a közigazgatás reformját egyéb fontos teendők hátráltatják, de azért a javaslatokat mentől hamarabb közzétenni, hogy a közvélemény a kellő megbeszélésben részesíthesse azokat. Egyben utalt tárczájának más folyamatban levő kodifikatorius munkálataira is, a melyeket a Ház helyesléssel vett tudomásul.

Nunc veniam... a gyanúsításokra.

A belügyminiszter az illemhelyek ötleteiből kimutatta, hogy a belügyminiszternek, nem csak cassatorius joga van a közigazgatási bizottsági felelősségekkel szemben, de joga van érdemben is határozni. Hogy ezzel az érdemben való határozási jogával élt, azt pedig tette kizárólag a közegészségügy fontos szempontjából. Hasonló szempont vezette az inkriminált gyógyszerár engedélyezésében is, a mire különben indító okai voltak a fővárosnak tetemesen megváltozott népességi viszonyai is.

Egészen helyesen, a miniszter a személyes invektívákra nem reflektált, mert a mint joggal jegyezte meg, a miniszter és a gyanúsított férfiak jelleme fölötté áll ilyen piszkolódásoknak.

A többség zajos helyesléssel fogadta a belügyminiszter törvényes és önérvényes kijelentéseit s a többség ítéletét osztotta az ellenzéknek az a része is, amely Polónyi kedvéért nem zajongott a belügyminiszter beszéde alatt.

Némi személyes reflexiókkal aztán az ülés véget ért.

aztán szép asszony, mit?” és szinte rosszul esett, hogy ő a maga közönyös egykedvűségével azt felelte rá: „Igenis uram.” Teringtét, ilyen esinos, fiatal legény, a ki csak lovakért lelkesedik. Mert pompás egy kocsis volt ez a phlegmatikus János a maga sűrű, szőke bajuszával.

Es ha már azelőtt is utunk rendszeren a vánház mellett vitt el, most pláne napokint arra jártunk és ilyenkor a szép asszony mosolyogva közeledett mindig a kocsi ajtajához és kinyújtotta hófehér kezét. Önkénytelenül keresgéltem egy darabig összes zsebeimben azt az ezüstpénzt, amelyet már rég kikészítettem, csak hogy kissé beszélgethessek vele.

Egy tikkasztó juliusi este, váratlanul azt kérdezte tőlem, egy futó pillantást vetve a bakon mereven ülő kocsisomra. „Nem méltóztatnék tán egy pohár jó sört inni tekintetes uram? Epen egy hordó friss sört csapoltunk meg és az jó hideg helyen van, lenn a pinczében.”

En köszönettel fogadtam a felajánlott hűsítőt és ő nemsokára egy nagy pohár habos sörrel állt elém, melyet egyhuzamban felhajtottam. A kocsisomnak is adtam egy pohárral és aztán kifizettem. De amint felváltotta az odanyújtott ezüstpénzt, legnagyobb esodás meglepetésemre tapasztaltam, hogy az ujjai jezi-piczikével, de mégis valamivel hosszabban nyugodtak kezemben, mint ahogy okvetlen kellett volna.

Bevallom őszintén, fiuk, hogy nagyon furesa hangulatban folytattam az utamat. Folyton éreztem kezeim kis ujjainak érintését, de épp oly szüntelenül igyekeztem,

elhitetni magammal, hogy képzelődés volt csupán. Hanem hát tessék az ellen harcolni, amit az ember szívesen hisz. Hiábavaló fúradtság. Lassanként felsoroltam az összes jó tulajdonaimat.

Mindig nagyon nyájasan beszéltem vele, és koromhoz képest — ép az ötvenedik esztendőm vége felé jártam — nagyon fiatalos voltam még — csak a hajzatomat illetőleg lehetett panaszom; de minthogy eddig még nem látott hajdonfővel, hát ezt a kis fogyatékosságomat nem vehette észre.

Ejjel a szép asszonykáról álmodoztam és másnap reggel a tükör előtt szemlét tartva, ama megnyugtató eredményre jutottam, hogy nem is volna az olyan hallatlan döresség, ha ő tényleg vonzalmat éreznék irántam.

Nemsokára mindennapi szokássá vált az, hogy egy pohár sört igyam estende a szép asszonynál, és egy este, mikor ép igen szeles idő volt, azt kérdezte tőlem, vajjon nem-e jönnek be inkább a koresma terembe. Miért is ne? Leültem a kis asztalok egyikéhez és néma bámulattal kísértem figyelemmel bájos sürgölődését. Egész lénye, minden mozdulata olyan feszelen és kedves volt, hogy a leghidegebb vérű ember is önkénytelen meghódolt varázsának. E mellett ritka ezüstesengésű hangja is volt. Midőn kiment, hogy kocsisomnak szintén egy pohár sörrel kedveskedjék, legnagyobb meglepetésemre észrevettem, hogy még az én merev Janesim is nyájias arcot vág.

Persze sokkal barátságosabb is volt a sörözés ott benn, mint künn a kocsisban.

Mert valahányszor fizettem, oly közel állt mellettem, hogy ruhájának szegélye a cipőmet érintette, sőt egyszer, amint gyufáért kinyújtotta a karját, egy másodpercig, egy rövid isteni másodpercig, éreztem, hogy a térde az én térdemet érinti.

Egyszer aztán az a szerencsétlen ötletem támadt, hogy a férje után kérdezősködjem. Hogy nincs gyermeke, ezt akkor már tudtam.

— Oh, válaszolt a szép asszonyka, az mindég a kertben dolgozik. Nagyon gyöngye szegény, tetszik tudni, és a doktor azt mondta, hogy sokat legyen kint a szabad levegőn. A lakószoba előtt deszkákból egy nagyon esinos erkélyt faragott és ott tölti a nap javarészét. Akarja látni, uram?

Persze hogy akartam, akartam én mindent, a mit ő proponált. Egy szűk folyosón át a kertbe vezetett tehát.

— Piet, hallod-e, Piet!

Magas, kuszó babbal körülfolyt, karók mögül valami emberi alak körvonalait pillantottam meg.

— Piet, a tekintetes ur megakarja nézni a kertedet meg a verandánkat.

Egy körülbelül harmincz éves, halvány arcu férfi, nagy, beesett szemekkel köhécselve közeledett felénk lassu léptekkel. Arzának vonzó, szenvedő kifejezése csakhamar felkeltette érdeklődésemet, úgy hogy nemsokára bizalmas beszélgetésbe elegyedve sétálgattunk fel és alá a kis kertben. Aztán visszatértünk a kezdetlegesen kidolgozott, de praktikus kis verandára. És midőn e feletti tetszésemnek kifejezést adtam, a beteges férfi szeme felragyogott

— **Belföldi hírek.** (Millenniumi hódolat.) Selmezbánya a millennium alkalmából hódoló feliratot intéz a királyhoz. — (Bomladosó párt.) Noszlopy Gyula orsz. képviselő a Kossuth Ferencz vezetése alatti függetlenségi pártból kilépett, mivel közöttük a párt közigazgatási irányára nézve vélemény-differenciák merültek fel.

— **Külföldi hírek.** (A cseh helytartó.) A cseh helytartói állásra legkomolyabb jelöltként Baquchen marquis gráci helytartót, volt kereskedelemügyi minisztert emlegetik. — (Osztrák Panama.) Gregorig ismert antiszemita képviselő szenzációs leplezéseket helyezett kilátásba. A mint állítja, okmányok vannak a birtokában, melyek a helyi érdekű vasutakra vonatkoznak és melyek közzététele által több előkelő egyéniség lesz kompromittálva. — (Távozó állomáshajók.) Az európai hatalmak állomás hajói legközelebb elhagyják a Boszporust, mivel megszűntek azok az okok, amelyek szükségessé tették a hajóknak Konstantinápoly alárendelését. — (Anglia az orosz-francia szövetségben.) Párisból jelentik, hogy Anglia belépése egy új hármass szövetségbe abból áll, hogy Anglia megállapodott Franciaországgal Siamra nézve. Oroszországgal szemben pedig a kínai foglalásokra és orosz részről támasztott követelésekre történt megállapodás. Viszont a két hatalom több vitás területre vonatkozólag engedett szabad kezét Angliának. — (Viktória királynő a szultánhoz.) A szultánt tegnap az angol nagykövet magánkihallgatáson fogadta. A nagykövet a kihallgatás alkalmával a szultánnak Viktória királynő sajátkezü levelét nyújtotta át.

Irodalom — művészet.

* **Filléres füzetek.** Többször megemlékeztünk már a debreczeni Gönczy-egyesületnek azon szerencsés, nagy horderejű vállalatáról, mely szerint közművelődési, nevelési, nép és gyermek-szórakoztatási stb. szempontokból, ugynevezett filléres füzeteket írat és ad ki. A füzetek 3 sorozatban jelennek meg. Egyik sorozat kisebb neveléstanítást vagy módszertani értekezéseket, felolvasásokat, tanügyi monográfiái adalékokat közül, lehetőleg aktu-

ális érdekeket, melyek szaktartalmuk mellett vonzóan íratnak, első sorban a tanító szak-közönség és iskolai hatóságok, másodsorban a mivelt családok számára. A másik sorozat a felnőttek oktatását, az iskolai ismeretek tovább fejlesztését, azok gyakorlati alkalmazását szolgálja, még pedig a nép számára nem oktató, hanem elbeszélő alakban irt ismeretterjesztő füzetekkel támaszt versenyt a selejtes ponyvairadalomnak. A harmadik sorozat az iskolai nevelő-oktatás tárgyainak és az iskolán kívül továbbképzésnek oly naiv hangú, de módszeres előadása művecskében feldolgozását nyújtja, melyek a gyermekeknek házi tanulmányaikban, foglalkozásaikban, szórakozásukban vezetői, kedves lelki barátai legyenek. Láttuk és nagy gyönyörűséggel olvastuk a három első piros füzetét, melyek mint a vállalat első fecskéi immár megjelentek a könyvpiacon. Az egyik áhitatos buzgó imákát tartalmaz gyermekek számára a főiskola jeles szónok hittanárától Csiky Lajostól, a másik játékkönyvecske, irta Porzsolt Lajos s a harmadik *Beri Balogh Ádám kurucz briga-déros* történetét tartalmazza, melyet Eötvös Károly Lajos Lajos kir. tanfelügyelő irt meg, hazafias lendülettel.

Az uttörő, egyedül álló vállalat e esinos kiállítású füzetkői családi vagy egyéb ünnepi alkalmakkor kedves ajándék- és emléktárgyakkul szolgálhatnak nemcsak gyermekeknek, hanem összegyűjtve díszére válnak könyvtáraknak is, tekintve a 3 irányú vállalat következendő két sorozatának tudományos és irodalmi értékét.

Átlag következők lesznek a Filléres Füzetek árai: a gyermekek számára kiadott I sorozatban (piros füzetek) ivenként 7 fillér, a népek irt II. sorozatban (fehér füzetek) ivenként 5 fillér, a tanügyi körök, nevelésbaratok és a mivelt családok számára szerkesztett 3 sorozatban (Zöld füzetek) finom papíron ivenként 10 fillér. Előfizetés 20 ivre, füzetenként bérmentes küldéssel az I. sorozatban 1 korona 40 fillér (70 kr.), a II. sorozatban 1 korona (50 kr.) a III. sorozatban 2 korona (1 frt.) Ajánljuk a közönség figyelmébe és támogatásába.

— Igen, igen uram, az ács mesterség az én tulajdonképeni szakimám — de nem bírtam dolgozni, teszik tudni, kicsit gyöngé a mellem, és tompa köhögése tanuskodott arról a kissé gyöngé mellről.

— Tetszik tán helyet foglalni egy kicsit, kérdezte a szép asszony nyájasan, és feleletet se várva, odátolt számomra egy széket az asztal mellé, és fürgén kihozta az én sörömet. Így hát ott ültem kettőjükkel a verendán és látam, hogy minő jól esik a szegény beteges embernek, hogy én figyelemre méltatom; elbeszélte nekem, hogy van a felszerben egy kis esztergapadja és hogy esős időben néha dolgozik rajt egyetmást. Az asszonyka pedig folyton járt kelt, én egy negyedóra múlva távoztam. János úgy látszik megsokalta a bakon való várakozást, mert mikor kijöttem, ott állt a kocsis mellett és a ház előtti szék arra engedett következtetni, hogy egy kicsit le is pihent.

Őszintén bevallva, hát az egész uton hazafelé haragudtam magamra, mert ámbár naponkinti látogatásaimnak nem volt semmi előre látott célja, arra még se számítottam, hogy azok egy tüdőbajos vámfelügyelővel való kedélyes sörözgetére fognak kilyukadni. Lehangoztam értem haza és másnap ráparancsoltam a kocsisra, hogy másfelé hajtson. János egy perczig szájatva bámult rám, de én megmaradtam a szándékom mellett. Megkönnyebbült szívvel ültem a hintóba és szinte resteltem, hogy a lovam már annyira hozzászokott a rendes uthoz, hogy minden má-

sodik lépésnél ostorral kellett őt nógatni. És furcsa dolog — ámbár azzal a dicső öntudattal tértem haza sétakoecizásomból, hogy ime önmagam felett győzedelmeskedtem, egész este gyötört valami kínos érzés. Lelkem előtt feltűnt az elhagyott félreeső vámház, látam őt, mint tekint ki a szokott időben az elhagyott hosszú országútra és élénk színekkel láttam az arezán tükröződő fájdalmas esalódást. Tulajdonképen dőreség volt ez részemről. Mert ha már véget akarok vetni ennek az idyllnek, hát miért ily hirtelen, miért nem lassankint? Hosszas tanakodás után, a pro és contra meglátogatása után arra határoztam magamat, hogy este újra arra hajtatok, de nagyon hidegen bánok majd vele és rövidesen bucsuzok. Hja, fiuk, nagy esalók az emberek, de sohasem gonoszabbak, mint mikor önmagukat akarják ámitani.

Másnap este, amint a vámház közelébe értünk, csakugyan künn várt már a sorompónál, és midőn a hintó megállt, biborra gyult arezezal odaszóllott hozzám, elbűvölő édes hangján.

— Oh, tekintetes uram attól féltem már, hogy beteg, mert tegnap nem jött erre.

Ez annyira meghatott, hogy nem mertem bevallani, miként tegnap is kikocsikáztam. És ő ma oly rendkívül szép volt, hogy a szememet le se tudtam róla venni. Szóval én szőröstől-bőröstől rabja lettem és édes-mézesszavu beszélgetés köz-

Buzás Pál

akadémiai jogtanár
meghalt 1896. január 16-án.

Sűrű egymásutánban térnek nyugalomra legkiválóbb embereink s napról napra szomoruan tapasztaljuk, hogy megdöbbentő módon pusztit közöttünk a halál könyört nem ismerő angyala.

E pillanatban is egy nagy tudományú és a közügyek szolgálatában élt férfiú, Buzás Pál jogtanár fekszik ravatalán. — Koporsójánál a tudomány gyász-lepelt őt magára s tanítványainak ezrei könyves szemekkel állanak megnyitott sirjánál, hogy a feltámadás napsugaras reggeléig bucsut vegyenek attól a kialudt elmétől és kihamvadt szívtől, mely egész életének munkásságával részszolgált arra, hogy igazi benső érzéssel és őszinte gyászszal kísérjék őt ki végső útjára.

Hosszu életet élt a gondviselés kegyelméből s ez élet a kötelességek szakadatlan láncolata volt, mert mindaddig híven szolgált a tudományt, míg koránál fogva le kellett lépnie a kathedráról, mely öröme, dicsősége és otthona volt mindenha.

Az utolsó évben már nem tanított, mert elbetegesedett és helyettesítéséről kellett gondoskodni, most azonban végleg kiürült kathedrája, de az ősrégi kollegium díplyehái megőrzik nevét, tudománysszeretét, lankadatlan buzgóságát az idők végéig.

A jeles emberek nem halnak meg soha, mert emléküket megőrzi a halás utókor s csak azok halnak meg, kiket elfelejtenek. Buzás Pál pedig egy hosszú élet munkásságával részszolgált arra, hogy emléke közöttünk virrasszon.

Az elhunyt életrajzi adatait a következőkben adjuk:

ben a verandáig kísért, leültetett, és maga is mellénk ült és ámbár többször felkelt és ki-be járt, mosolyogva kedveskedett nekem, meg a férjének. Mikor fizetésre került a sor, megint éreztem puha kaecsinak meleg szorítását, és amint egyszer az asztal fölé hajolt, határozottan éreztem, hogy vállamhoz simult és villamos áram rándult át egész testemen. Elbűvölt, lebilineselt rabja voltam.

— Mit bánom én mi lesz a vége, gondoltam magamba hazamenet; én élvezem a jelent és nem törődöm a jövővel.

És a rendes látogatások folytak tovább. Rövid idő múlva ezek a látogatások voltak napjaim fénypontjai, és egész nap szórakozott és izgatott voltam, míg a sétakoecizás ideje elérkezett. És aztán a legkülönbözőbb ürügyek alatt mindig meghosszabbítottam ott tartózkodásomat. Beteg férje szemmel láthatólag föléledt a kedélyes beszélgetésben, és a bájos asszonyka járó-kelő sürgölődése kimondhatatlan bájosvá varázsolta ezeket az esti órákat. Csudáltam nagyon, hogy oly sokszor hagyott magunkra, de valahányszor ezéloztam erre, mindig az volt a válasz:

— Oh tekintetes uram, egy háziasszonynak ezer a gondja.

Egy este — kines aranyat adnék érte, ha kitörölhetném az emlékezetemből, amiut kedélyesen sörözgettünk, sűrű fellegek tornyosultak az égen.

— Zivatart kapunk.

— Igen, uram, nekem pedig künna

Buzás Pál Debreczenben született 1821-ben. Atyja a városnál viselt közhivalt; anyja a szabadságharcban nagy szerepet vitt Nyáry Pál nővére volt, kinek komárommegyei ősi birtoka tragikus halála után Buzás Pálra szállott. Iskoláit szülővárosában végezte, kitűnő eredménynyel.

Alig végezte be tanulmányait, a tiszántuli egyházkerület 1845. augusztusban tartott közgyűlésében tanárrá választotta meg a tehetséges képzett ifjút arra a jogi tanszékre, melyet a debreczeni ev. ref. ekklezsiának bőkezűsége éppen akkor állított fel a már meglévő jogi tanszék mellé. A superintendentia kikötötte azonban, hogy mielőtt az új jogtanár katedráját elfoglalná, tartozik ismereteit külföldi egyetemeken gyarapítani két esztendőig.

Buzás Pál tehát külföldre utazott s legtöbb időt a bonni egyetemen töltött, melynek jogtanárai abban az időben leg-híresebbek voltak egész Németországon.

1849-ben tért vissza külföldről s tanszékét ugyanazon év november 8-án foglalta el. Az akkori szomorú viszonyok között a régtől fogva szokásos székfoglaló értekezését nem tarthatta meg. Poroszlay Friderik polgármester állította be tanszékébe a konzisztoriális háznál, miután a kollégium gyűléstermei még mindig a katonaság által voltak kórházi cölökre elfoglalva.

Buzás Pál kezdetben statisztikát és politikai tudományokat tanított, — politikai tanszéknek nevezték az új katedráját. Később pedig, egészen a legújabb időkig nemzetgazdaságtan és pénzügytan voltak tantárgyai.

A tiszántuli egyházkerület még mint fiatal tanárt bizta meg a kollégium levéltárának felügyeletével; erről az állásról csak tavaly mondott le, a mikor helyébe Balogh Ferenc hittanárt választották meg.

Buzás Pál 1865-ben alapított családot, nőül vévén Táy debreczeni ügyvéd özvegyét, szül. Glatz Constantiát, a kivel boldogan töltött 15 évet. — E házasságból három gyermek született: Pál törvényszéki jegyző, Szilágyssomlyón, Miklós honvéd főhadnagy és Erzsike.

van egy kis gyümölcsös a kertben, engedje meg, hogy gyorsan érte menjek, felelt a vámfelügyelő.

— Menjen csak, menjen, én meg hazafelé iparkodom.

A szép asszony ép magunkra hagyott és én égetem a kíváncsiságtól, hogy meglessem, mit csinál. A konyhában nem volt. Lábujjhegyen odasompolyogtam a koresma szoba ajtajához, melynek üvegajtóját fehér függöny takarta, oldalt a függöny kissé félre volt húzva és én be-kandikáltam. Halk suttogás ütötte meg a fülemet és amint tekintetem a fal tükörre esett, ott láttam... nem — nem — semmi kétség — ott ült az én Jánosom és az ölében, puha karját a nyaka köré fonva ült — ő.

Azt hittem, hogy a föld alá sülyedek, a térdem megingott. De leküzdém az izgatottságomat, mert hallgatódzni akartam, hogy kinjaimat tetőzem.

A szép asszonyka megcsókolta, meg is cizogatta és ő mosolyogva türe azt, mint valami pasa.

— Vigyázz babám, suttogta a Jánosom, a gazdám minden perczen jöhet.

— Dehogy, mi jut az eszedbe, a két öreg ott künn teréssel.

Most vége volt mindennek — rájuk nyitottam az ajtót — ők ijedten szétrebbentek — — — és

És több semmi, fiuk — több semmi, csak el akartam nektek mesélni, hogy minő furlangos egy népség ez az asszony-népség.

A megboldogult szigorú és erélyes volt katedrájában, aki megkövetelte hallgatóitól, hogy az előadásokat pontosan látogassák. A száraz statisztikai és nemzetgazdasági előadásokat jóízű humorral szokta élénkíteni, de a diáknak csak addig volt szabad nevetni rajta, a míg ő akarta.

Bámulatos, mily roppant erő lakozott ennek a magas, szikár, sovány embernek a karjaiban. Legendaszerű eseteket beszélnek erősségének jellemzésére az ő ifjabb éveiből. Diák korában nagy botos volt a kollégiumi tűzoltó-egyletben. Akkor történt, hogy a nemes város új makhinával ajándékozta meg a diákokat. A gépet ki kellett próbálni; a viztartóba vizet öntöttek és a legmarkosabb diákok a huzórudak mellé állottak. A rézből készült sugáresővet pedig Buzás Pál tartotta kézben. Ésa esővégt olyan erősen fogta be hüvelykujjával, hogy a kifelé tolni akaró víz nem a Buzás Pál ujját taszította félre, hanem a rézesövet repesztette meg.

A makhinát visszaküldték a városnak, hogy küldjön másikat, jobbat.

Ugyancsak ő róla beszél, hogy fiatal tanárkorában két rendetlenkedő diákot Kinizsy Pál példájára két kezébe fogott s mindaddig kinn tartotta őket a nyitott emeleti ablakon, míg ezek kétségbeesetten javulást nem ígértek.

Ezelőtt négy évvel annyira elbetegesedett, hogy helyettesítéséről kellett gondoskodni, — de azután még egyideig tartott előadásokat; míg aztán a múlt évben annyira elgyöngült, hogy többé nem teljesíthette kötelességeit. Újbol helyettesíteni kellett. Azóta Takács Ferenc és dr. Megyery Pál ügyvédek adják elő tantárgyait.

A főiskolai tanári karok a kartársi szeretethez illően fejezik ki részvétőket a megboldogult temetésén. A kollégiumra már tegnap kitzűzték a fekete zászlót; ezenkívül a tanárkarok külön gyászjelentést adnak ki, a ravatalra koszorút tesznek és a sírnál Sass Béla hittanár akadémiai igazgató bucsuzik el a halottól.

A család gyászjelentése így hangzik: Fajdalomteljes szívvel tudatjuk a szeretett édesatyja, após és nagyapa esepi és baranyai Buzás Pál debreczeni ev. ref. főiskolai jogtanár és hítes ügyvédnek folyó hó 16-ik napján déli 12¹/₂ órákor, élete 74-ik, és tanárságának 47-ik évében, hosszas szenvedés után, végső elgyöngülésben történt gyászos elhunytát. A boldogult hamvai folyó hó 18-ik napján délelőtt 11 órákor, a n.-péterfia-utcai 808. számú háznál az ev. ref. szertartás szerint tartandó ima után, a péterfiai temetőben fognak örök nyugalomra helyezni. Mely szomorú végtiszességtételre az elhunytak rokonai és barátai meghívatnak. Debreczen, 1896. január 16-án. Gyermekei: Buzás Pál, Buzás Miklós és neje Székely Vilma Miklós fiokkal. Buzás Erzsike. Mostohalánya: Major Sándorné Táy Mariska. A temetést Dankó Mihály rendezi.

Mulatság.

A nőgyeleti kartonbál. Holnap este fog az Arany Bika disztermében lezajlani a jótékony nőgyeletnek évek óta kedvelt és látogatott farsangi mulatsága, a calico bál. Egyetlen elite-bál ez városunkban, ahol minden fényűzés és fesz nélkül lehet mulatni. Minthogy a nőgyelet a jótékony célú tartja első sorban szem előtt, báljának az egyszerűség és egyszerű családis kedélyesség adja meg a legfőbb vonzerőt; e tekintetben egyedül áll, mert a többi elite-bálokban a luxus és bizonyos hideg formáságok dominálnak. A bálnak háziás, kedélyes jellege holnap is meglesz és éppen azért oly kedvező iránta városzerte sőt vidéken is a hangulat s feltűnő nagy az érdeklődés. A szép czél és eszme, melynek a nőgyelet szolgálatában áll, meg is érdemli, hogy a kartonbált közönségünk eddigi pártfogásával és lelkesedésével karolja fel.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az írtatóra felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A önégyez-egyesület „Ötthon“-a. Keresk. akadémia palotájában.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél. Délelőtt: Hétfőn, Csütörtökön, Kedden 11—12 óráig. Szerdán, Pénteken, Szombaton 9—11 óráig. Délután: Minden hétköznap 2—5 óráig. Vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szomban d. e. 11—12 óráig.

Január 18. A debreczeni jótékony nőgyelet karton-bálja.

Január 18. Ács-ifjúság bálja a Margit-fürdőben.

Január 18. A függetlenségi kör bálja a Koronában.

Január 19. Borbély- és fodrász-segédék táncmulatsága a Margit-fürdőben.

Január 22. A timár-ifjúság bálja a Koronában.

Január 25. A Polgári-kör bálja az „Arany Bika“ disztermében.

Január 26. Sz. Nagy Károly 50 éves jubileuma.

— **Bucsuzó vasuti tisztviselő.** A debreczeni társas életnek egyik kedvelt alakját Bernhard Rudolf vasuti felügyelőt az üzletvezetőség számos tisztségének főnökét, ki már korábban Kolozsvárra helyeztetett át, tegnap este bucsuztatták el tisztviselő társai az Arany Bika szálloda éttermében. A tisztviselő, élükön Dobiecski Sándor üzletvezetővel, szívélyes ovációkban részesítették bucsuzó társukat, kit ez alkalmából remek művű ezüst tintatartó készlettel leptek meg. A kedélyes lakoma alatt természetesen számos felkészített hangzott el, különösen a távozó pályatársra. Egyben meleg fogadtatásban részesítették a szintén jelenlevő Kiss György főmérnököt, ki a távozonak hivatali utódja lesz. A társaság késő éjjel együtt maradt.

Schäfer Nándor.

A debreczeni ág. hitv. evangélikus egyházat mély gyász érte az éjjel. Egyik legbuzgóbb hive, oszlopos tagja Schäfer Nándor dusszagdag birtokos elhunyt az éjjel tizenkét óra tájban, míg halálos ágya felett szintén agg hitestársa, született Legányi Juliána és Materny Lajos lelkész virasztottak. Az öreg ur a munkának, szorgalomnak és takarékságnak, ezeknek a jeles polgár-erényeknek igaz megtestesülése volt. Mint szegény péklegény vándorolt be Kassára porosz Sziléziából, a melynekj Altstadt nevű városkájában született 1815-ben, s mihelyt önálló üzletet alapított, gyorsan vagyonosodott, úgy hogy a sok gazdag embert számláló Debreczennek, mint egyik leggazdagabb embere hunyta le szeméit 81 éves korában, 48 órával

születésnapja után. Kassáról még 1848 előtt Debreczenbe költözött s kevéssel azután megházasodott nőül vevén a kassai születésű Legányi Juliánát, akivel 52 évet töltött el. Három gyermeke felnőtt korában elhalván, a vallásos kedélyű öreg ur istenének és egyházának szeretetében keresett megnyugvást és vigasztalást. — A városban elterjedt hírek szerint 3—4 százezer frtot érő vagyonát, mely két nagy piacz-utcai házból, egy szép szepesi tan-yából és Hegyköz-Szent-Imrén a Tánzos Kovács-féle birtokból áll, — nagyrészen *egyházi és nevelési célokra hagyományosa*. Még pedig ág. ev. leánynevelő intézetre és árvaházra hagyta piacz-utcai nagyobb házat, az ág. ev. egyháznak piacz-teleki-utcai háza fele részét, — állítólag készpénzt rendelt az ág. ev. elemi iskolának és a harangalpra. E hír valóságát azonban csak a végrendelet kihirdetése után lehet megtudni. — Temetése az egyház nagy jöltevéjéhez illő gyászszertartással fog végbe menni. — A halottas háznál *Zelenka Pál* miskolci lelkész, a tiszai kerület püspöke fog beszédet mondani; a temetőben pedig *Materny Lajos* helybeli és *Materny Imre* s.-a.-ujhelyi lelkészek bucsuztatják el. — A temetés vasárnap délután 2½ órakor lesz.

— **Vakmerő tolvajok.** Páratlan vakmerőséggel véghezvitt lopást követett el tegnap este két suhancz a Széchenyi-utczán, egyik aranyműves bolt kirakatában. A br. Podmaniczky-féle házban lévő özv. *Lőrincz* Lászlóné ékszerüzlete előtt künn álló, arany, ezüst holmikkal rakott üvegszekrénybe sokáig bámult mohó, vágyakozó tekintetekkel két csavargó kinézésű, 17—19 évesnek látszó suhancz. Az egyiket piszkos szűr védelmezte a hideg ellen, míg a másik fogvaczogva húzta össze rongyait a fagyasztó szél egy-egy érzékenyebb érintésére. Mindezeket a megfigyeléseket *Pintér Gusztáv* ékszerész-segéd tette, ki a boltban dolgozgatva, olykor-olykor kipillantott az ablakon keresztül az ékszer-szekrény felé. Egyszerre csak eltűnt a két bámuló s a segéd nyugodtan folytatta munkáját. Néhány perczel később tompa ütés hangját hallotta az utca felől s amint fejét meglepetve felemelte munkájától, mintha az üzlet belső szobájának ablaka előtt árnyak suhantak volna el. Azonnal kifutott az utcára s látva, hogy a szekrény üvege be van törve a boltot bezárta s megiramodott a Széchenyi-utczán lefelé futó fiatal tolvajok után. De azok sem igen fukarkodtak az erő kifejtésben s fürgé lábaikkal gyorsan lőtávolon kívül helyezték magukat — eltűntek a kertek között. Három darab ezüst órát vittek magukkal 30 ft értékben, melyeket csak úgy kaptak a szekrényből. A megkárosított üzlettulajdonos jelentést tett a rendőrségnél, ahol már keresik a vakmerőket.

— **Köszeghy László meghalt.** Köszeghy László mérnök, műszaki tanácsos a miniszteriumban, hétfőn szívszélhűdében meghalt. A tehetséges, derék mérnök tavaly Nagyváradon műszaki felügyelő volt és e minőségében gyakran érintkezett debreczeni hivatalos körökkel. Pályáján gyorsan emelkedett. 1882-ben lépett állami szolgálatba, ezt megelőzőleg a svájci és tiroli vasutak építésénél fejtette ki képességeit. A szentgothárdi híres alagut létesítésében a megboldogultnak tevékeny része volt. Hirtelen halála nagy családot borított gyászba; nejlén kívül öt árva gyermek siratja a legjobb családapa elhunytát. Köszeghy, mint szakember, ritkította párját a mérnökök között s ugyszólván csak hetek kérdése volt, mikor nevezik ki miniszteri tanácsossá.

— **Engedélyezett sertésszállítás.** Az osztrák belügyminiszter, több debreczeni sertés-kereskedőnek megengedte, hogy a bécsi január 14. és 21-diki szabad sertésvásására sertéseket

szállíthassanak a magyar földművelésügyi miniszter által 89981/895 sz. a. kibocsátott rendeletben megszabott feltételek mellett. A földművelési miniszternek erről szóló táviratai tegnap este érkeztek Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesterhez, aki azok tartalmáról még az este értesítette az érdekelt feleket. Az engedélyek *Szakács András* 68, *Szentesi János* 96, *Kovács Péter* 310, *Kovács János* 146, *Molnár Mihály* 92, *Oláh András* 310, *Orgován János* 49, *Szabados Ferencz* 104 és *Csivín János* brünni kereskedő 400 db sertésének szállítására vonatkoznak.

— **A debreczeni ügyvédi kamara** választmánya közhírré teszi, hogy dr. Nagy Károly h. szoboszlói ügyvéd, elhalálása következtében, az ügyvédek névjegyzékéből töröltetett.

— **Részeg Csókák.** Szegény rendőrök, mi-alatt testi és vagyoni épségünk biztosítása érdekében a hideg téli éjszakában feltűzött szuronyokkal loholnak le a fel az utczákon, ostoba, részeg fráterek rájuk öntik ki delirális mérgeiket. Most csakugyan fráterek voltak az illetők, két jó madár testvérpár: *Csóka János* és *Csóka Sándor*, kik az éjjel a nagy-osapó-utczán részegen bevették egy szolgálatban levő rendőr fejét. Duhaj tettükért a kir. törvényszék előtt számolnak, ahol valószínűleg csőrükre fognak koppintani.

— **Doktor-csárdás.** A debreczeni orvosok és gyógyszerészek bálján *Magyari Kálmán*, a kitűnő cigányprimás, egy új csárdást fog bemutatni, mint saját szerzeményét, melynek „Doktor-csárdás” czímet adott. A kitűnően sikerült csárdáshoz *Dóczy József* írt szöveget.

— **Törvényjavaslat a köteles példányokról.** Említettük, hogy a közoktatásügyi miniszter véleményadásra elküldötte egy a muzeumoknak beküldendő köteles példányokról szóló törvényjavaslatnak tervezetét. A javaslat szerint minden nyomdatermékből a nyomtató köteles három példányt ingyen kiszolgáltatni: egy példányt a nemzeti muzeumnak, egyet az akadémiának és egyet az illetékes hatóság területén lévő vidéki muzeumnak. — Lapok és időszakos nyomdatermékek is beküldendők, ugyszintén föld-és térképek, hangjegyek, sokszorosított képek stb. Kivételt csak a fontos államérdekből feltétlen titokban tartandó államnyomdai termékek képeznek. A köteles példányok beküldésének elmulasztása 300 forintig terjedő pénzbírsággal sújtatik.

— **A katonai ételpénz** az átvonuláskor kiszolgáltatandó napi ellátásért Debreczenre és Hajdumegyére nézve az 1896. évb. 18.5 krtban állapította meg a honvédelmi miniszter.

— **Halálozás.** Egy ösmert polgárt váltott meg tegnap szenvedéseitől a halál. *Páll János* csizmadia mester, kinek elméje pár évvel ezelőtt elborult és hol hidat akart építeni az Océánon keresztül, hol a színészetet akarta felvirágoztatni tekintélyes vagyonából, tegnap elhunyt. Temetése holnap d. u. 2 órakor lesz péterfia-utczai házától ev. ref. szertartás szerint.

— **Félreismeri gazember.** *Bakó Istvánt*, egy a rendőrség előtt nagyon is ismert tolvaj csavargót elnézte egy Székelyudvarhelyről hozzánk vásárra jött pokrócz-kereskedő. A derék székely ugyanis több-magával *Vider István* nagyváradi-utczai koresmájában időzván, tegnap este az ivószobába ment, hogy a koresma valamelyik alkalmazottjával pénzt váltasson. *Bakó* véletlenül egyedül volt ott s a kereskedő azt gondolva, hogy az a hetes. 15 frtot oda adott neki, hogy váltassa fel. *Bakónak* persze kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy a kereskedőt felvilágosítsa tévedéséről, fogta a 15 frtot és úgy elment vele, hogy az ezerszemű rendőrség kettőzött ébersége mellett sem volt képes azóta megtalálni.

Városi és megyei hírek.

* **A közvilágítási ügyben** általunk tegnap közölt indítvány egyik eredeti példányát dr. Balkányi Miklós, Márk Endre és Zador Lajos bizottsági tagok ma átnyújtották Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesternek és felkérték, hogy miután Debreczen város közgyűlési tanácskozási szabályzata szerint a közgyűléshez intézett indítványokat előzetesen szakbizottsági és tanácsi véleményezésnek kell rendszerezni megelőzni, ezt az igen fontos indítványt, a mennyiben a januári közgyűlésig még 10—15 napi idő van, a szakbizottság és tanácsi véleménynyel láttassa el és a januári közgyűlés napirendjére tűzesse ki. A közgyűlésig az indítvány másik eredeti példányát a közgyűlési tagok közt, — ahoz való csatlakozás céljából, — köröztetik. Már eddig is sok bizottsági tag csatlakozott az indítványhoz.

* **A szervezeti szabályzat** módosítását a nagybizottság tegnap és az ezelőtt való nap tovább tárgyalta gróf *Dégenfeld József* főispán elnöke alatt. Ezuttal a rendőrkapitányságok szervezete képezte a tanácskozás anyagát. A kerületek számát a külső jeggyel együtt a jövőben is négyben javasolják megállapítani, általános-ságban az eddigi beosztás szerint, 1 főkapitánnyal, 5 kerületi kapitánnyal, 7 fogalmazóval és 1 közigazgatási gyakor-nokkal. A tárgyalást a jövő héten folytatják.

* **Vizsgálat a kerületi betegsegélyző-pénztárnál.** Dr. *Boldizsár Kálmán* tb. kapitány, az iparügy-osztály vezetője tegnap és ma vizsgálatot tartott a kerületi betegsegélyző pénztárban. A vizsgálat teljes rendet konstatált.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától.

A t. Házból.

Budapest, január 17. A képviselőház mai ülésében Bujanovich Sándor a girálti választásról előző ülésen mondott állításait, miket tegnap Perczel belügyminiszter megczáfolt, akarta bizonyítani, ha megengedi a Ház. Az elnök figyelmeztette, hogy ezt tiltják a házszabályok, s miben Bujanovich megnyugodott, de nem Ugron, a ki követelte a bizonyítást. — Most Szilágyi Dezső elnök utalt arra, hogy Bujanovich a következő tételnél bizonyíthat. *Perczel Dezső* ismét fentartja állításait és elvárja Bujanovich bizonyítékait. *Vargits Imre* a költségvetést elfogadta. *Kun Miklós* a főváros autonómiajának megsértésével hozakodott elő, mire *Perczel Dezső* a jobboldal éljenezése között minden további vádaskodás ellenében az ügyre vonatkozó iratokat a Ház asztalára helyezi. *Hermann Ottó* Ausztriát teszi felelőssé a hamis választások miatt.

Egy államtitkár családja veszedelemben.

Budapest, január 17. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) *Latkóczy Imre* belügyi államtitkár nejével és leányával tegnap este a Szentkirályi-utczában elragadták a fiakeres lovak. A két hölgy kiugrott a kocsiból és súlyosabb természetű horzsolásokat szenvedett.

Csoda-fényképek.

Klupathy tanár előadása.

Budapest, január 17.

Röntgen tanár nagyérdékű felfedezéséről, a fényképezési módszeréről, az „új fényugarak”-ról tartott ma előadást Klupathy Jenő dr. a fizika kiváló tanára a matematikai és fizikai társaság ülésén. Az előadás során bemutatta, hogyan készülnek a felvételek. Klupathy zárt kazettából, okmánypecsétről készített a hallgatóság előtt sikerült felvételt s rögtön be is mutatta azt a lemezen. Bemutatta ugyanezek falra vetítve azokat a fényképeket, melyeket az „új-fényugarak” segítségével készített s amelyekről előadásában meg is emlékezik.

Mint előre látható volt az előadáson rendkívül nagyszámban jelent meg a magyar tudományos világ előkelősége, nemkülönben a minden szenzáció iránt melegen érdeklődő fővárosi nagyközönség, köztük az arisztokrácia számos tagja.

A kiváló érdekű előadást tudósítónk a következőkben ismerteti:

A szikra, melyet két különböző elektromossági est kisülésénél látunk, nemcsak a leghatásosabb, hanem a legesodátosabb jelenségek egyike. Itt ugyanis az elektromos energiának minden más ismert energia fajra (fény, hang, hő, mágneses és vegyi hatás) való átalakulása együttesen, egyszerre lép fel. Természetes tehát, hogy ennek vizsgálatával sokan és sokat foglalkoztak. A legnagyobb siker, melyet a fizika az utóbbi időben elért — Hertz-féle kísérletek — a szikra-vizsgálattal függ össze; ép úgy, mint azok a kísérletek, a melyek Röntgen nevéhez fűződnek s mindenütt méltó és megérdemelt feltűnést keltenek.

Előadó Röntgen kísérleteiről a napilapok közleményeiből szerzett tudomást és előadásának bevezetésében a szikráról, mint ez új jelenségek megindítójáról szól.

Az ugynevezett e kísérleteknek lelkét képező kathodsugarak absorpcziójára vonatkozólag Herz asszisztense hazánkfia Lénárd Fülöp tett figyelemre méltó kísérleteket. Ezekkel kimutatta, hogy a különböző anyagok vékony rétegein a kathodsugarak áthatolnak, ő volt az első, ki a kathodsugarakat a Crookes-féle csővön kívül előállíthatta. Már Lénárd félmilliméternél vékonyabb kartonpapirosra keresztül a csőre helyezett kis alumínium ablak képét érzékenyen előállította.

A midőn Röntgen kísérleteinek szenzációs híre terjedt, ennyi volt ismeretes a kathodsugarakról. Részletes leírások hiányában Klupathy tanár a tudományegyetem fizikai intézetében hozzálátott a Röntgen-féle kísérletekhez, t. i. hogy a Crookes-féle cső sugaraival átlátszatlan testekről fotografiákat készítsen. — A lapokban közöltek alapján egy Crookes-féle csövet Rhumdorffinduktor segítségével megvilágította s úgy állította a kazetába zárt érzékeny lemez elé mintegy 10 cm. távolságra, hogy az a kathodsugarak irányára merőleges legyen. Az exposíció 10 percig tartott, de az első próba nem sikerült. Gyenge volt a használt áramforrás és az alkalmazott erő sem volt megfelelő. A további kísérletek erősebb áram alkalmazásakor már sikerültek. A zárt kazetára helyezett pénzdarabok, olló, kulcs stb. életvilágos képe jelent meg a fotográf jelmezen az előhíváskor. A kazetára helyezett tárgyak tehát elfogják ezeket a hatásos sugarakat s így azok alatt az érzékeny lemez változatlan marad, míg a szabad részek elválnak s az előhívásnál ép úgy első-től, mintha közönséges fény hatott volna rája.

A jelenség magyarázata azon analógiák alapján, melyeket a fény, hő és hang

nyújtanak, hozzávetőleg nagyon egyszerű. A sugárzó hő és fény magyarázatára az egész világot betöltő aethert vesszük fel, melynek sokféle hullámzása a testeket áthatja, egyeseket fölmelegít, megvilágít, míg másokon nyom nélkül áthalad, úgy, mint a szellem hullámzásában, az eszmék nagy tömegében nyom nélkül áthaladnak, míg egyes rokon lelkek átveszik, felkarolják, átalakítják s új eszméket keltenek belőle.

Az aether hullámzására nem reagálnak átlátszó, átbocsájtó testek, míg mások elfogják azokat s egészen megszüntetik, vagy új alakban kiadják. A kathodsugarakat szintén idegen hullámoknak tartjuk, a melyek a különböző testeken vagy áthaladnak, vagy új hullámokat keltenek, fluorescenciát idéznek elő.

Gyors egymásutánban próbálták Klupathy tanár, Eötvös Loránd báró és az intézeti asszisztensek Pekár és Tangl doktorok és Schenk gyakornok a lapokban jelzett kísérleteket: Zárt dobozba helyezett aranylánc és több fémtárgy és árnyképek sikeres volta után, az emberi kéz fotografálását kísérelték meg. Klupathy tanár kezét a zárt kazetára helyezte. A háromnegyed óráig tartó exponálás után előhíváshoz, kezének a csontváza fehéren, meglepő szépen jelent meg a lemezen, körülveve a husrészek fátyszerű konturjaival s a szabadon lőni látszó gyűrűkkel. Több kézfotografiát is készített az intézetben, melyeken az ujak csontváza igen szépen látszik. A kézfej ízületeire és köztű csontjaira a sugarak nem voltak elég hatásosak.

A további kísérletek folytán kiderült, hogy az anyagok nem egyformán nyelik el a sugarakat, mert míg például a papír és fa még 4—6 centiméteres vastag rétegekben is majdnem teljesen átbocsájtja, addig e vastagság mellett az eddig vizsgált fémeken (alumínium, arany, ezüst, vas, staniól, réz) alig hatol át, a mint ez az előhívott lemez képen az árnyékok világosság fokozatából látszik. Jól átbocsájtanak: a csillám, paraffin, papír, különböző fák, víz, jobban a porcellán, magnézium, vörös kaucuk és az üveg. Nagyon elnyulnak a fémek, kemény fekete kaucuk és csontok. E tanulmánykísérleteknek érdekes következménye volt, hogy a kísérletezők megpróbálták domborművű átlátszhatlan tárgyak pl. egy nagy ezüres pecsét lefotografálását. E kép bámulatos hűséggel mutatja az eredeti pecsét részleteit; ugyanezek meglepő az is, hogy egy alumínium hamutartót, a melyen relief van préselve, a mely így közel egyenlő vastagságú, szintén sikerült hűen lefotografálni.

Érdekesek azok a képek, melyeket orvosi szempontból készítettek. Högyes tanár közreműködésével egy hibás csontu hulla kezét vették le. A képen a csont-elváltozások mind tisztán kivehetők, de különösen tanulságos az elaltatott békáról készített kép, melyen nemesak a csontváz legfinomabb részei láthatók, de a belső szervek nyomai is észrevehetők, úgy, hogy a jelenlévő Högyes és Klug tanárok konstatálták a béka nőstény voltát.

A Röntgen-sugarak mibenlétére nézve biztos következtetéseket vonni már csak a kísérletek esekély számánál fogva korainak tartja előadó. Különösen nem lehet a Röntgen és kathodsugarak közti különbséget ma még határozottan megállapítani, mert sem egyiknek, sem másiknak tulajdonságai és törvényei nincsenek kétségtelenül egyező és biztos kísérletekkel megállapítva. Nem is tartja czélszerűnek az első pillanatban feltűnő analógiától elragadtatva, mindjárt valami hipotézist megkockáztatni.

CSARNOK.

A ki boldog volt.

Irta: Merk E.

Fordította: Popper Dezső.

Igy tévelygett, miután a temetésre vonatkozólag ügyeit elvégezte a legesenedesebb utcákon; egyetlen egy barátjával sem kívánczolt találkozni; még a saját lakásától is borzadt. A téli hideg szél melankolikusan és borzongósan hangzott fülébe.

Egy asszonyi ajak fájdalomkiáltásai oly mélyen megváltoztatta kedélyét...

De még a legfüggetlenebb ember sem teljesen szabad; a társaság, melyben él, kényszerre válik, és az a társaság sablon-szerűen jár el. Ha Rueda csak a legtávolabb álló elhunyt rokonáért is kalapja köré fekete szalagot vont volna, akkor mégis becsülték volna gyászát és egy darabig nyugton hagyták volna. A barát iránt, kit elvesztett, nem kérdezték hangulatát sem férfüsmérősei, se pedig a szép asszonyok, kiknek ünnepélyeire hivatalos volt és könnyebben uszított volna bármily ár ellen, mint szabaddá tenni magát az élvezetes dorbézolástól, mely a farsangi hetekben az egész városban érezhető volt.

Nem talált többé jókedvet úgy, mint máskor; de kellett neki és kereste a magány elkábítását, mely egyszerre oly erővel megtámadta.

Igy történt, a mint egyszer Julia korán reggel, mikor még kis fia aludt, fájdalmát enyhíteni kiment a temetőbe, hazajövele alkalmával egy kivilágított kávéházba Rueda átészakázott arezát és makkas tartásu testét látta kijönni. Két álarcos hölgyet vezetett karonfogva, kik élénken eszevegtek hozzá, míg selymes uszúlyaik a kora reggeli dértől megnedvesedtet járda köveit surolták. Megvetőleg néztek ki a fakó reggeli szürkületben és Juliának szívében undort keltett látásuk. Azt nem látta, hogy mily keserű ébredésben volt Rueda, a mint a karjaiba kapaszkodó nevető leányokat a legközelebbi bérkoesiig kísérte; ő csak érezte azt az éles ellenétet, a mi a ledér víg kép és a komoly sirdomb között volt, a honnan épen most jött, és a gyűlölet, a mit Rueda iránt érzett, a megvetés, anyira tünt neki, mintegy elégtétel elhunyt férjéért.

Csak Ruedára való gondolata elég volt, hogy közönyössége, melybe sülyedve volt, elhagyja, csak az a bosszantó érzés képes volt azt az életet benne felébreszteni, a mi meg volt halva lelkében. Közönyösséggel hallgatta, midőn férje nagybátyja, kit gyermeke gyámjává kért fel, a rossz helyzetet esetezte, a melybe most van, vagyon nélkül, az a kis nyugdíj, melyre számot tarthatott, csak épen annyi, hogy az éhhaláltól megmeneküljön. Túrelemmel és közönyösséggel hallgatta, midőn arról biztosította a nagybátyja, hogy nagyon szívesen gondoskodna róluk, ha nem volna ő magának is nagyszámu családjá, mely nagy súlylyal nehezedik rá; engedelmesen alávetette magát azon korlátok közé, melyeket kiszabott; csak ha kenyérszerzésről szólt, nézett rá merev szemekkel; még mindig nem tudta megérteni, hogy most fáradnia kell egy létért, mely tulajdonképen már nem is bírt annyi értékkel.

Egy napon azonban a nagybácsi izgatott arezzal rohant a szomorú otthonba.

Most legalább fel van oldva a gyermekéről gondoskodásról, mondá. Rueda hadnagy felkereste őt lakásán és azt mondotta, hogy kötelessége barátjának, a ki mint az ő vendége ment a halálba, gyermekéről gondoskodni. A látszat kedvéért a legelőkelőbb módon akarja azt tenni.

A gyám a dolgok ekkénti új fordulatát látható örömmel jelentette a fiatal asszonynak és szinte megijedt, midőn a különben nyugodt természetű asszonyka hevesen fakadt ki:

— Bácsi! Bácsi! És te nem dobtad lábaid elé az alamizsnát? — mondá szikrázó szemekkel. — Ó az én gyermekemről gondoskodjon! Soha! Inkább véresre akarom kezeimet dolgozni, mintsem hogy ezen gyalázatot eltűrném! Hisz belátom én, hogy most már nem ülhetek le többet összedugott kézzel. — Szerezz nekem egy keresetforrást, egy állást, — mindent, mindent akarok tenni, csak annak az embernek ne kelljen köszönetet mondanom!

Annyira magánkivül volt, hogy az a részvétteljes ember nem akart ellene szólni vagy Ruedát védeni, a mi még jobban felizgatta volna, hanem okosabbnak vélte hallgatni és csendesültebb belátása szerint eszelekedni. Megigérte, hogy teljes erejéből érdekében törekedni fog és tényleg alig múlt el pár hét, midőn tudára adhatta a szegény asszonynak, hogy tudakozásai a legkielégítőbb eredményre vezettek. Egy előkelő nemes családnál, mely apa, leány és egy kis fiúcskából áll, a ház urnőjét kell helyettesítenie, aki pár évvel ezelőtt halt meg, továbbá a kisasszony társalkodónői és kísérői tisztét kell elvállalnia.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Az országos vásár után.

A közelmúltban egymást ért börzei depressiók, majd a nagy pánik, aztán a sertésvész miatt a sertéskereskedelemmel egyideig az egész ország területén csaknem teljes szünetelése leverő hatással volt az általános piacra is, megérezte a mi országos vásárunk is úgy, hogy némely tekintetben egy-egy jó nyári heti vásár forgalomra és felszállásra nézve is messze felülhaladja a mostani országos vásárt. Különösen az állatvásárokat érintette legérzékenyebben, hol a kevés felhajtás mellett a kereslet ugyszólván csak a házi szükség fedezésére redukálódott. A vásár általában gyöngye volt. A vásárfelügyelőség következő árakat jegyezte:

Gabona árak. Buza 6.40, 6.35, 6.30, kétszeres 5.40, 5.30, 5.20, rozs 5, 4.95, 4.90, árpa 4.70, 4.65, 4.60, zab 5.80, 5.70, 5.60, tengeri 4.80, 4.75, 4.70, köles 5.50, köleskása 12 frt, burgonya 2.20.

100 kiló. Bab fehér 7.50, bab sárga 7.25, burgonya 2.20, gypaju mosatl. 33 frt, só darabos 10.80, só darált 11.50, savanyu káposzta 10 frt, disznó zsír 48 frt, szén kem. fából 2.50, széna 2.20—2.80, szalma 50—60 kr., 1 zsúp 6 kr., szaruhegy 30 frt, szalonna sós 42—44, szalonna sótlan 48 frt, háj 50—52 frt, juhturó 50 frt, nyers fagygyu 22 frt, sonkolyos méz —, kender fésült 42—45 frt, kender fésületlen 20—26 frt, csepű 10—12 frt, mont liszt 12.20, zsemle liszt 10.80, fosztatlan új toll 180 frt, fosztatlan ócska toll 120 frt, pehej új 200 frt, pehej ócska 130 frt, enyv 28 frt, lószőr hosszú 145—148 frt, rövid 85—110 frt, virágolaj tisztítatlan 24 frt, virágolaj tisztított 28 frt, hamuszír 28 frt, timsó 10.50, szóda angol fehér 9.50, szappan 23 frt, reepeze olaj tisztított 32 frt, reepezeolaj tisztítatlan 28 frt, keményítő finom 20 frt, keményítő közép 18 frt, keményítő közönséges 16 frt, ragasz finom 22 frt, repezemag 12.50, repezemag vad 3 frt, kendermag 8—10.50, dió 14 frt, aszalt szilva 16 frt, aszalvány 12 frt, sárga viasz 140 frt, fagygyu tisztított 44 frt, borsó 16—28 frt, lenese 16—30 frt, rizs 14—34 frt, pirszén 2.20, putnoki 1.10, s-tarjáni 1.50, szalon-köszén 1.80.

100 db nyulbőr 15—18 frt, 100 db ökör

szarv 50 frt, 100 db gyékény nagy 120 frt, 100 db gyékény kicsi 70 frt, 1 db ökörbőr 11—12 frt, 1 db tehénbőr 8—9 frt, 1 db ló-bőr 4—4.50, 1 db juhbőr 20 kr., 2 frt, 1 db magy. báránybőr 1—1.50.

1 kiló árpakása 16—36 kr., aszalt szilva boszniai 24 kr., aszalt szilva belföldi 20 kr., aszalvány 14 kr., asztali dara 16 kr., burgonya 3 kr., bors fekete 90 krtól 1 firtig, borsó szépelességi 20 kr., borsó szatmári 20 kr., bab fehér 8—10 kr., bab sárga 8—10 kr., disznó-zsír 58—60 kr., foghagyma 25 kr., fagygyu nyers 28 kr., fagygyu tisztított 48 kr., ezukor fehér 41—42 kr., gyertya öntött 52 kr., írósvaj 1 frt, köleskása 12 kr., köménymag 52 kr., kenyér fehér 12 kr., kenyér barna 10 kr., lenese szatmári 24 kr., lenese szépelességi 28 kr., liszt 10—13 kr., olvasztott vaj 90 kr., paprika finom 1 frt, paprika közönséges 48 kr., só darabos 11 kr., só darált 12 kr., savanyu káposzta 8 kr., rizskása 16—36 kr., szappan 26 kr., szalonna sós 56—60 kr., szalonna sótlan 50—52 kr.

1 kiló reepezeolaj 36 kr., tarhonya 28 kr., zöldség 10 kr., thea 4—12 firtig, 1 cs. millygyertya 45 kr., vereshagyma 7 kr., kávé 2.20 kr.

1 pár tyúk 90—1.20, 1 pár csirke 50—80 kr., 1 pár kappan 1.30—1.50, 1 pár lud kövér 6—7.50, 1 pár lud sovány 3—3.50, 1 pár pulyka 3—4.50, 1 pár kacsa 1.20—1.50, 12 drb tojás 40 kr.

1 liter kerti bor 6 50—60 kr., kerti bor új 34—36 kr., borezet 24 kr., szesz ecet 6 kr., 36% szesz 76 kr., 30% szesz 72, égett bor 56 kr., szilva pálinka 64 kr., sör 30 kr., élet-pálinka 32 kr., tej 8—10 kr., tejfel 45 kr., aszalt szilva 12 kr., petroleum 18—20 kr.

1 hectoliter kerti bor 6 20—25 frt, kerti bor új 14—20 frt.

Ló, marha- és sertés. Ló felhajtott 3200, eladatott 900; marha felhajtott 8000, eladatott 2400, sertés felhajtott 8500, eladatott 2780 drb. **Sertésárak:** 1/2 éves től 1 évesig sovány párja 15—30 frt, 1—1 1/2 évesig 30—40 frt, 1 1/2—2 évesig 40—45 frt, kövér kilója 45—50 kr. **Husárak:** marha-hus 42—60 krig, borju-hus 56—60 krig, sertés-hus 48—56 krig.

*** A kamatláb leszállítása.** Az osztrák-magyar jegybank adómentes pénzkészlete közel 10 millió szaporodott, ennek következtében a budapesti tőzsdén általánosan beszélnek arról, hogy az osztrák-magyar bank vezértanácsa legközelebbi ülésén leszállítja a kamatlábat. Erre való tekintettel a pénzpiacon magánforgalmában már tegnap is 4 százalékon, sőt elsőrendű papirokat 3 3/4—3 7/8 százalékon eszkomptáltak.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1896. január 17-én

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	121.75	122.25
„ vasuti beruházásiköt. 4%, %	124.50	125.50
„ koronajárdék 4%	98.90	99.40
„ regále vált. köt. 4%, %	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%	122.—	122.50
Egységes állam kötvény 4%, %	100.75	101.25
Tisza-szeg. 4%-os nyerem.-sors	142.—	143.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	403.—	404.—
Osztrák hitelbank részvény	362.20	362.50
Magyripar- és keresk. bank. r.	113.25	113.75

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	124.—	126.—
3-os „	106.75	107.25
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	11.25	11.75
Osztrák „	18.50	19.—
Olasz „	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	7.40	7.80
Jó-sziv „	3.—	3.30

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.67	5.74
20 márkás arany	—	—	11.89	11.93
20 frankos arany	—	—	9.62	9.65
10 Sovereigns	—	—	12.—	12.05

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, január 16.

Gabona-üzlet. Buzát ma dusan kínáltak, a kereslet jó volt. Elkelt szilárd irányzat mellett 50 ezer métermazsa 5 krral szilárdabb áron. Ma megint raktárarut hoztak főként forgalomba és pedig nagyobb tételekben.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom változatlan árak mellett.

Eladások:

Buza: Tiszav. : 100 mm. 81.5 kg. 7.35 frt. 600 mm. 81 kg. 7.32 és fél frt. 500 mm. 81 kg. 7.22 és fél frt. 500 mm. 80 kg. 7.30 frt. 2000 mm. 80 kg. 7.35 frt. 300 mm. 80 kg. 7.35 frt. 100 mm. 80 kg. 7.80 frt. 200 mm. 79.5 kg. 7.80 frt. 100 mm. 78.5 7.80 frt.

Zab. 6.07—6.35

Natáridő-üzlet.

Az irányzat igen korlátolt forgalom mellett változatlan volt.

Hivatalos felmondások nem történtek.

Zárlat 1 óra:

		frt
Buza szept.-októberre	1896	7.15—7.17
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.96—6.97
Rozs szeptem.-okt.-re	1896	
„ máj.-juniusra	1896	6.27—6.29
Tengeri máj.-jun.-ra	1896	4.44—4.45
Zab márcz.-ápr.	1896	6.10—6.12
Repeze aug.-szept.	1896	10.60—10.70

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

		frt
Buza szept.-okt.-re	1896	
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.96—6.98
Rozs szept.-okt.-re	1896	
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.10—6.12
Zab márcz.-ápr.-ra	1896	6.27—6.29
Tengeri jul.-aug.-ra	1896	
„ máj.-juniusra	1896	4.44—4.46
Repeze aug.-szeptre	1896	10.70—10.80

Sertés piac.

Budapest, január 16.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli súlyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klg-súlyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgon felüli súlyban) 52 krtól 53 krig. Fialat közép (páronkint 251—320 klg-súlyban) 48 krtól 49 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klg-ig terjedő súlyban) 45 krtól 46 krig. **II. Magyar szedett:** Nehéz (páronkint 280 klgon felüli súlyban) 46 krtól 47 krig. Közép (páronkint 220—280 klg-súlyban) 45 krtól 46 krig. Könnyű (páronkint 220 klg-ig terjedő súlyban) 43 krtól 45 krig. Sertéslétszám: 1896. évi jan. hó 14. napján volt készletben, 31912 darab. 1896. évi január hó —15-dik napján felhajtott 1142 db. 1896. jan. hó 15-ik napján elszállított 540 db. 1896. évi jan. hó 16-ik napjára maradt készletben 32514 db. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Debreczeni Városi Színház.

Idényb. 21. szünet. Párosb.-szünet 21. sz.

Ma, pénteken, 1896. január 17-én

Peleskei nótárius.

Kitűnő eredeti énekes bohózat 3. szakaszban, 4 felvonásban. Irta: Gaál József. (Rendező: Hevessy.)

Holnap, szombaton, 1896. január 18-án

páratlan bérletben:

IDEGENNŐ.

Szimmű 5 felvonásban.

